

obě nižší stolice souhlasně navrhly, neboť chování odsouzené po právo-platném odsouzení odůvodňuje přesvědčení, že se bude řádně chovati i bez výkonu trestu. Proto bylo uznáno tak, jak se stalo. Za tohoto stavu věci nebylo shledáno důvodu pro žádanou změnu trestu v jednoduchý žalář.

Čís. 2446.

Ustanovení poslední věty §u 292 tr. ř. může býti použito jen v takových případech, kde bylo rozhodnuto soudy povolanými, příslušnými, jejichž rozhodnutí lze přezkoumávati nadřízeným zrušovacím soudem, nikoliv však v případech, ke věc přísluší před forum úřadu, nad nímž zrušovací soud nemá pravomoci (na př. vojenský soud).

V případě odsouzení osoby podléhající vojenské pravomoci civilním soudem byl porušen zákon jen postupem civilního soudu, nikoliv však jeho rozsudkem jako takovým; nejvyšší soud nemůže v případě tom rozsudek ten zrušovati, padá však zrušením řízení.

(Rozh. ze dne 4. srpna 1926, Zm I 467/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do postupu krajského soudu v Litoměřicích, jímž tento dospěl k rozsudku ze dne 14. července 1922, a k usnesením ze dne 12. března 1925 a ze dne 23. července 1925, kterýmžto rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným zločinem krádeže podle §§ů 171, 173, 176 II c) tr. zák. a přestupkem podle §u 320 e) tr. zák. a pokud oněmi usneseními bylo vysloveno, že se obžalovaný osvědčil, právem: Postupem krajského soudu v Litoměřicích v oné trestní věci, počínajíc skončením vyšetřování, zejména provedením hlavního přelíčení, vynesení rozsudku a dalšími úředními výkony s rozsudkem souvisejícími, porušen byl zákon v ustanovení §§ů 1 a 60 tr. ř. a §u 11 čís. 8 voj. tr. ř. Postup ten se zrušuje jako zmatečný.

D ů v o d y:

Ze spisů krajského soudu v Litoměřicích a divisního soudu v Bratislavě vychází na jevo tento děj: Rozsudkem krajského soudu v Litoměřicích ze dne 14. července 1922 uznán byl obžalovaný vinným jednak zločinem krádeže podle §§ů 171, 173, 176 II c) tr. zák., spáchané v D. v době od 20. dubna 1920 do 11. května 1920 ke škodě firmy Sch. a spol., u níž byl zaměstnán jako pomocná síla, odcizením 2 košil, obleku, 3 límců a starších bot, v celkové hodnotě přes 200 Kč, jednak přestupkem §u 320 písm. e) tr. zák., jehož se dopustil tím, že v době od května 1920 až do mobilisace 1921 se nesprávně hlásil u různých úřadů — vydávaje se za svého bratra Josefa K-a, a byl za to odsouzen podle §u 178 tr. zák. se zřetelem na § 35 tr. zák. a s použitím §§ů 54 a 55 tr. zák. do žaláře na jeden měsíc, dosazeného postem a ku ztrátě práva volebního do obcí na dobu 3 roků — ve smyslu zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. a to podmíněně se zkušební dobou dvouletou. Zároveň bylo

vysloveno, že prisouzený trest byl odpykán vyšetřovací vazbou, kterou obžalovaný vytrpěl v době od 5. května do 9. června 1922 a jež mu byla podle Šu 55 a) tr. zák. započítána do trestu. Týmž rozsudkem byl obžalovaný podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z další obžaloby, že v době od 20. dubna 1920 do 11. května 1920 odcizil firmě Sch-ově 2 bedny s americkými milodary v ceně 9000 a 25.000 Kč a další bednu s milodary v neznámé hodnotě. Tento rozsudek nabyl právní moci. Usnesením krajského soudu v Litoměřicích ze dne 12. března 1925 bylo vysloveno, že se obžalovaný ohledně onoho rozsudku osvědčil. Totéž bylo prohlášeno v novém usnesení ze dne 23. července 1925. Průběhem jiných šetření, konaných proti obžalovanému vojenskými orgány zejména divisními soudy v Josefově a Bratislavě pro podezření z dalších trestných činů (zločinu sběhnutí, zanedbání služebních předpisů, zpronevěry, krádeže a podvodu — spáchaných v letech 1919, 1920) vyšlo na jevo, že obžalovaný v době spáchání činů, které byly předmětem řízení a rozsudku u krajského soudu v Litoměřicích i v době vynesení tohoto rozsudku podléhal pravomoci soudů vojenských. Dle kmenového listu a přípisů dotyčných vojenských těles konal obžalovaný již před převratem vojenskou službu jako domobranec od 11. května 1916. Po převratu byl 31. října 1918 presentován k činné službě v čs. armádě a zařazen do stavu pěšího pluku 35. Jako voják tohoto pluku byl od února 1920 v ošetřování ve vojenské záložní nemocnici v Trenčíně a sběhl odtud z činné vojenské služby 20. března 1920; následkem toho nebyl podroben klasifikační přehlídce a nemohl býti propuštěn z činné služby a přeložen do zálohy ve lhůtě stanovené MNO. pro ročník nar. 1898. Dlužno ho považovati za sběha až do dne 5. prosince 1921, kdy se podrobil dodatečnému odvodu, byl uznán schopným ke službě se zbraní, přivtělen k čs. pěš. pl. 33 a týmž dnem přeložen do zálohy.

Poněvadž obžalovaný v době sběhnutí zcela nepochybně podléhal pravomoci čs. vojenského soudu, jež byla založena jeho presentováním a zařazením do čs. branné moci a konáním činné služby, — a poněvadž činy, pro něž byl souzen krajským soudem v Litoměřicích spáchal v době od 20. dubna 1920 do 11. května 1920 a od května 1920 do mobilisace 1921, tedy v době, kdy jako sběh nadále podléhal příslušnosti čs. vojenských soudů podle Šu 8 čís. 11 voj. tr. ř., nebyl krajský soud v Litoměřicích podle Šu 1 a 60 tr. ř. a Šu 11 čís. 8 voj. tr. ř. pro tuto trestní věc příslušným. Zmateční stížnost generální prokuratury na záštitu zákona, jež má podle Šu 33 tr. ř. místo jednak proti rozsudkům a usnesením trestních soudů, jednak proti každému nesprávnému postupu těchto soudů, jest tudíž v právu, napadá-li v souzeném případě nesprávný postup, jímž nalézací soud dospěl k onomu rozsudku a k oněm usnesením. Nelze ovšem říci, že obsahem napadeného rozsudku nebo usnesení jako takových byl porušen zákon, neboť tato soudní rozhodnutí jsou správnými důsledky řízení, jež bylo provedeno podle předpisů trestního řádu. Avšak řízení toto — vyjmouc přípravné řízení, k němuž by byl i trestní civilní soud příslušným (§ 60 tr. ř.) — bylo provedeno nepříslušným soudem, nepříslušným úřadem vůbec (§ 1 tr. ř.). Budiž ponecháno stranou, zda je vojenský soud vůbec povinen k němu přihlížeti, zda by nebyl naopak oprávněn jednati ve věci tak, jakoby ve věci té nebylo civilními

soudy jednáno. V případech jako v souzeném není ovšem nezákonným, provádí-li civilní soud přípravné řízení. Nesmí však pokračovati dále v řízení, když věc podléhá pravomoci vojenských úřadů, nesmí obzvláště konati hlavní přelíčení, vynésti rozsudek a činiti opatření z takového rozsudku pak vyplývající (§§y 1, 60 tr. ř.).

Právem tudíž čelí zmateční stížnost generální prokuratury proti nesprávnému postupu nalézacího soudu, jímž tento dospěl k napadenému rozsudku, pokud se týče k oněm usnesením, poněvadž od okamžiku skončení přípravného řízení civilní soud nebyl k dalšímu řízení příslušným, i bylo uznati, že postupem krajského soudu v Litoměřicích, počínaje skončením vyšetřování, porušen byl zákon v ustanovení Šu 1 a 60 tr. ř. a Šu 11 čís. 8 voj. tr. ř. Co do dalšího účinku tohoto výroku vyslovuje zákon v poslední větě Šu 292 tr. ř., že, byl-li obžalovaný takovým zmatečným rozsudkem odsouzen k trestu, může ho zrušovací soud podle svého uvážení buď osvoboditi, nebo použití mírnější sazby trestní, nebo podle okolností naříditi, by se proti němu konané řízení znovu zavedlo. Než jakkoliv byl napadeným pro svůj vznik zmatečným rozsudkem krajského soudu v Litoměřicích obžalovaný odsouzen k trestu, nelze zrušovacímu soudu, jelikož ani on není podle §§ů 1, 60 tr. ř. oprávněn ve věci samé rozhodovati, zahovovati se podle onoho předpisu. Vždyť by sám porušil tytéž předpisy zákona, jichž porušení soudu první stolice vytýká. Ustanovení poslední věty Šu 292 tr. ř. může tedy býti užito zřejmě jen v takových případech, kde bylo rozhodnuto soudy povolanými, příslušnými, jejichž rozhodnutí lze přezkoumávati nadřízeným soudem zrušovacím, nikoliv však v případech, kde věc přísluší před forum úřadu, nad nimž zrušovací soud nemá jurisdikce. S tohoto hlediska není též zrušovací soud oprávněn určití blíže právní postavení obžalovaného, který přísluší před forum úřadů vojenských, jest jen jeho úlohou, by pro vlastní oblast zjednal pořádek, jenž postupem nalézacího soudu byl porušen. To činí tím, že celé řízení, pokud k němu soud občanský za žádných okolností nebyl povolán, zrušením jeho odstraní, čímž padá ovšem i odsuzující rozsudek se všemi dalšími výroky absolutně nepřislušným soudem občanským na jeho podkladě vyneseny. Obžalovanému se tím nestane křivda. Jeho postavení není nyní zhoršeno, poněvadž jest považovati tak, jakoby souzen vůbec nebyl. Bylo proto podle §§ů 33 a 292 tr. ř. rozhodnuto, jak se stalo.

Cís. 2447.

»Narovnáním« ve smyslu Šu 188 b) tr. zák. není úmluva o náhradě, při níž nebyla stanovena přesná lhůta splatnosti; poškozený jest v takovém případě oprávněn učiniti trestní oznámení kdykoliv.

(Rozh. ze dne 19. srpna 1926, Zm II 87/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 1. prosince 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle §§ů 183 a 184 tr. zák.